

Η ΤΡΕΛΛΕΣ ΚΑΙ Η ΠΑΡΑΞΕΝΙΑΣ ΕΝΟΣ ΜΕΓΑΛΟΥ ΣΥΓΓΡΑΦΕΩΣ

Ο ΜΠΑΛΖΑΚ ΚΑΙ ΤΟ ΔΑΧΤΥΛΙΔΙ ΤΟΥ ΜΩΑΜΕΘ!...

Η μεγάλη καρδιά και η απέραντος φαντασία του 'Όνορέ ντέ Μπαλζάκ. Τι έμπνευσε του ήρε μια κρύα χειμωνιάτικη νύχτα. Έπιδρομή στο σπίτι ενός φίλου του. «Σήκω άμέσως να πάμε να βρούμε τον αυτοκράτορα της Κίνας!...». Πώς ο Μπαλζάκ έλαβε υπό την κατοχή του το δαχτυλίδι του... Μωάμεθ, κτλ. κτλ.

λό του, ο Μπαλζάκ πίστευε τόσο σ' ματωκότητα.

Ο γνωστός λογογράφος Λωράν Γκοζλάν, στον τόμο των άναμνήσεών του από τον Μπαλζάκ άφηγείται με πολύ χιούμορ και την παράταιρα έξαφροσύνη περιπέτεια, που συνέβη μία χειμωνιάτικη νύχτα στον Μπαλζάκ και ή όποια χαρακτηρίζεται επιγραμματικά άρ' ενός την έξαλλη φαντασία του μεγάλου μυθιστοριογράφου και άρ' έτερου τη mania του... να γίνη πλούσιος :

«Μία χειμωνιάτικη νύχτα —άφηγείται ο Γκοζλάν— από τό νου του Μπαλζάκ πέρασε ή πιο τρελλή άρ' έδλες τις τρελλές ιδέες που περνούσαν κάθε τόσο άρ' τό μεγάλο αυτό μυαλό. Ο μυθιστοριογράφος, άφου έβρινε λίγο άκίνητος, προσπαθώντας να συγκεντρώση τη σκέψη του, σηκώθηκε άρ' τό τραπέζι του, παράτησε τό γράμμα, ντύθηκε βιαστικός κ' έτρεξε —θά ήσαν τότε περασμένα μεσάνυχτα— στο σπίτι του φίλου του Λωράν Ζάν.

Ο Λωράν, ό όποιος δεν γνώριζε ότι ή τύχη ξεκίνησε μέσ' στη νύχτα να τον βοηθ. κοιμόταν άμέριμος, με τό στόμα άνοιχτό. Ο Μπαλζάκ όμως, συνηθισμένος να μένη άγρυπνος όλη τη νύχτα, δεν μπορούσε να καταλάβη, ότι αυτή την ώρα όλος ο άλλος κόσμος συνήθως κοιμάται. Κι' άρχισε να βροντάη την πόρτα του σπιτιού του Λωράν, με νευρική άνυπομονησία...

Φαντάζεστε τώρα με τί μοίτρα του άνοιξε τέλος ο θυρωρός. Μά ο Μπαλζάκ, χωρίς να δώση προσοχή στα παρόντα και τις διαμαρτυρίες του θυρωρού, άνέβηκε τρία-τρία τα σκαλιά και άφησε σαν θύελλα, άναποδογυρίζοντας στο σκοτάδι δυο καρτέλες κ' ένα τραπέζακι, μέσα στο δωμάτιο του Λωράν. Ο Ζάν πνύχτηκε τρομαγμένος στο κρεβάτι του.

—'Εσθ είσαι, Προσπέρε; ρώτησε, ντυοταγμένος άκόμα, νομίζοντας πως ήταν ο θυρωρός μεροστιά του.

—Ναι, έγώ είμαι! τού άποκρίθηκε ο Μπαλζάκ, ληρημώνοντας από την έξαψη του πως λεγόμιν 'Όνορέ. Σήκω τώρα, γιατί πρέπει να ξεκινήσουμε άμέσως....

—Γι' έκανε λέει; ¶

—Σήκω, σου λέω! Πρέπει να φύγουμε άμέσως!... —Πριν σηκωθώ άρ' τό κρεβάτι μου, ειπε τότε ο Λωράν Ζάν, ό όποιος είχε ξεκινήσει στο μεταξύ και είχε άνυληφθεί, ότι ειχε τον Μπαλζάκ μεροστιά του, πριν άποφασίσει να χάσω τη γλυκειά θαλάσση του κρεβατιού μου, θέλω να μάθω που σκοπεύεις να με πάς...

—Θά σου τό πώ, άβλιε, για να χαρής!... Πάμε να συναντήσουμε τον αυτοκράτορα της Κίνας!

Ο Λωράν Ζάν μαζεύτερε άσυνασθήτως κάτω από τό πάπλωμα κ' έφριξε του φίλου του μια φοβισμένη ματιά! Ειχε άρχισει ν' άμφιβάλλη σοβαρά για ή διανοητική κατάστασή του.

—Θά γίνουμε άμέσως πλούσιοι, πλούσιοι οάν τον αυτοκράτορα της Κίνας! συνέχισε ο Μπαλζάκ.

—Μά πριν έτοιμάσω τις βαλίτσες μου, τραύισε ο Λωράν Ζάν,

διάσημος Γάλλος μυθιστοριογράφος 'Όνορέ ντέ Μπαλζάκ, ύπηρξε σ' όλη του τη ζωή ένα μεγάλο παιδί. Ο άνθρακος, ό όποιος περιέγραψε σ' άριστογραμματικά βιβλία του μα όλόκληρη κοινωνία, ό δημιουργός του ρεαλιστικού μυθιστορήματος, ήταν, στον ιδιωτικό του βίο, ένας άνευρολόγος και ούτοπιστής. Ζούσε διαρκώς στα σύννεφα. Ποτέ του δεν μπόρεσε ν' άποκτήση σαφή συνείδηση της πραγματικότητας. Από τη στιγμή που μά ήδρα, όσο τομωρη και άν ήταν, περνούσε από τό εύφάνταστο μυαλό του, ώστε τη νομίζε για πραγματικότητα.

θά ήθελα να μάθω πως θα γίνουμε ξαφνικά τόσο πλούσιοι. Και εινα τάχα άνάγκη να ξεκινήσουμε τώρα άμέσως, μέσ' στ' άγρια μεσάνυχτα και μ' αυτό τό διαβολεμένο κρύο;

—Σήκω άμέσως! Ξανάτε ο Μπαλζάκ μ' ένπνονώτερο ύφος. Κάθε στιγμή που περνά εινε πολύτιμη! Έχωμει χάσει πάνω από ένα εκατομμύριο τόσην ώρα που κοιμηναιόμην. Μή ξεχνάς, ότι πρέπει να πάμε να ξεκινήσουμε και τον Γκοζλάν...

—'Α!... Θά ρθθ κ' ο Γκοζλάν μαζί μας; —Ναι. Εινε καλός φίλος και θέλω να πάη κ' αυτός ένα μερικό από τους θησαυρούς του αυτοκράτορα της Κίνας.... Σήκω έπάνω, σου λέω!...

Ο Λωράν Ζάν φοβήθηκε μήπως έξερεθίσθ περισσότερο τον Μπαλζάκ με την άρνησή του να κόνη τό ταξίδι αυτό στην Κίνα. "Ο,π κ' αν σου λέει ένας τρελλός, πρέπει έσύ να κοινας τό κεφάλι, γιατί έτσι μονάχα ύπάρχει έλπίς να του περάση ή έξαψη. Και με τη σκέψη αυτή, ο Λωράν Ζάν σηκώθηκε από τό κρεβάτι του και ντύθηκε, τουρτουρίζοντας άρ' τό κρύο. 'Όστόσο, ειχε άκόμα μερικώς διαταραγμένος.

—Μά, δεν εινε δυνατόν να μάθω, ξαναρώτησε, τί θα πάμε να κάνουμε στην Κίνα; —'Επιμένεις να μάθης; —Ναι... ή αλήθεια εινε ότι θα ήθελα να τό μάθω.

Ο Μπαλζάκ έπασσε τότε τον Λωράν Ζάν από τό χέρι και τον όδήγησε κοντά στη λάμπα, την όποια ειχε άνάψει στο μεταξύ ο φίλος του.

—Κιτάξε αυτό τό δαχτυλίδι! τού ειπε, δείχνοντας ένα δαχτυλίδι περασμένο από τό μεσαίο δάχτυλο του άριστερου χεριού του.

—Τό είδω! άποκρίθηκε ο Λωράν Ζάν, του όποιού δυνάμωνε ή πεποιθήσις, ότι ο καυμένος ο Μπαλζάκ ειχε παραπρονήσει.

—Έξερεις την άξία του; —'Ε! θά κόνη δυο φράγκα... —Πολλά περισσότερα. —Τρία μήπως.

—Τό δαχτυλίδι αυτό, έλεεινε, άξίζει όλόκληρη περιουσία!... Βροντοφώνηξε ο Μπαλζάκ.

—Καλά, καλά. 'Ησύχασε! τραύισε φοβισμένος ο Λωράν Ζάν.

—Έξερεις ποιάς μου τό έδωσε; Ο Χάμερ, ό διάσημος συγγραφέας της 'Ιστορίας της 'Οθωμανικής Αυτοκρατορίας, διαν γνωριστήκαμε σθ Βιέννη.

—Κι' ύστερα; —'Ενώ ο Χάμερ μου περνούσε από τό δάχτυλο αυτό τό δαχτυλίδι, μου ειπε χαμογελώντας μυστηριωδώς:

«—Μία μέρα, θα καταλάβετε την μεγάλη άξια του μικρού αυτού δώρου». Δέν έδωσε μεγάλη σημασία στα λόγια του —έξακολούθησε ο Μπαλζάκ. Ποτέ δεν φανταζόμουν, ότι ή άσημαν-

Ο Μπαλζάκ.

τη αυτή πράσινη πέτρα θα μπορούσε να έχη άξια. —Τέλος; ρώτησε ο Λωράν, περιέργως να ιδθ πού θα καταλήξθ ο μυθιστοριογράφος.

—Τέλος... μά, δεν μου λές, αλήθεια, πρόσεξες ότι στην πέτρα αυτή εινε σκαλισμένοι άραβικοί χαρακτήρες; Προτιμώτερο ό μω έινε να σου έξηγήσω τώρα τί κλονισμό αισθάνθηκα χθές, διαν έμαθα τη σημασία αυτού του δαχτυλιδίου. Χθές λοιπόν, ενώ ήμουν καλοσημένος στην έσπεριδα του πρεσβευτού της Νεαπόλεως, σκέφθηκα ν' άρωτήσω τον πρεσβευτή της Τουρκίας τί σημαναν αυτοί οι άραβικοί χαρακτήρες. Μόλις τούς διάβασε ο πρεσβευτής, έβγαλε μια φωνή που έκανε όλους τούς παρισταμένους να γυρισούν τό κεφάλι. Και φαντάζεσαι πού την κατάπληξθ μου, διαν τον είδα να μου κόνη μια ύπόκληση ως κάτω.

«—Τό δαχτυλίδι αυτό, μου ειπε, εινε του Προφήτου! Τό φορούσε ό ίδιος ο Μωάμεθ στο δάχτυλό του. Έχει χαραγμένο πάνω τ' όνομά του. Βρισκότανε στην κατοχή του αυτοκράτορα της Κίνας, μα τού τό έκλεψαν μερικοί Άγγλοι και τό πούλησαν, πριν από έκατό

περίτου χρόνια, σ' έναν Γερμανό πρόξενο.

«—Μαύ το έδωσε στη Βιέννη δ κ. Χάμερ, ελα τότε στον Τούρκο πρεσβευτή.

«—Μή χάνεσε ούτε σαγυμή! Έξακολούθησε ο διπλωμάτης. Πηγαίνετε άμείως στον αυτοκράτορα της Κίνας, ο οποίος προσφέρει τόνους χρυσάφι και διαμάντι σ' εκείνον που θα του ξαναδώσει το δαχτυλίδι του Προφήτου b.

»Καταλαβαίνεις τώρα, αγαπητέ μου Λωράν, συνέχισε ο Μπαλζάκ, τι χαρά μ' έπιασε. Κι' έτρεξε άμέσως να σέ βρω, για να πάμε να πάρουμε και τον Γκοζλάν και να ξεκαθήσουμε κι' οι τρεις για την Κίνα! Πόσο θα χαρή ο αυτοκράτορας της, όταν ιδη το δαχτυλίδι του Προφήτου! Έλα, κάνε γρήγορα! Μας περιμένουν τόννοι χρυσού και διαμάντια!...

Ο Λωράν Ζάν κίτταξε προσεκτικότερα τον φίλο του, θυμήθηκε ότι συχνά ο Μπαλζάκ λάβαινε, στα καλά καθούμενα, τέτοιες παρακρούσεις, άναστέναξε, σήκωσε τα μάτια του ψηλά, σαν να παρακάλουσε τον πανάγαθο να φωτίσει τον Μπαλζάκ και να του δώσει λίγο μυαλό κι' ύστερα ψιθύρισε:

—Γι' αυτό με σήκωσες άπ' το κρεβάτι μου;

—Μά... νομίζεις ότι δεν θα μās δώσει ο αυτοκράτορας της Κίνας χρυσάφι;... ψιθύρισε ο Μπαλζάκ, ο οποίος δεν μπορούσε να ξερηγήσει την άδαφορία που έδειχνε ο φίλος του άπέναντι του πλούτου. Όπως κι' αν έχει το πράγμα, θα μās δώσει μια άμοιδή, που θα είναι ύπερακριτή για να μās κάνει και τους τρεις πλουσίους

—Κι' εγώ έπαυσα στην πρώτη τιμή που σου έδωσε. Θέλεις να μου πουλήσω αυτό το δαχτυλίδι τρία φράγκα; Δεν αξίζει παραπάνω.

Είπε άδύνατα να περιγραφή η όργη του Μπαλζάκ! Μάνασε σαν λεοντάρι. Έδωσε τον Λωράν Ζάν —ο οποίος είχε στο μεταξύ γυθθεί και ξαναπλάγιασε στο κρεβάτι του— έπειδή δεν πίστευε στα λόγια του, τον κατηγορήσε για ζηλόφθονο, για έχθρό του. Τέλος όμως, κουρασμένος άπ' τις φωνές του, ξαπλώθηκε σ' έναν καναπέ και κοιμήθηκε ως το πρωί, βλέποντας σ' ένειρό του τους θησαυρούς του αυτοκράτορος της Κίνας.

Κι' έτσι — λέγει τελειώνοντας ο Λέον Γκοζλάν— ο Λωράν Ζάν κι' εγώ γλυτώσαμε από ένα ταξίδι στην Κίνα, της οποίας ο αυτοκράτορας περιμένει άκόμα μ' άνταπομνησία το... δαχτυλίδι του Προφήτου!...

Η ΣΟΦΙΑ ΤΩΝ ΛΑΩΝ

ΠΑΡΟΙΜΙΕΣ

—ΓΙΑ ΤΟΝ ΜΑΗ

- Ο Μάης έχει τ' όνομα κι' ο Απρίλης τ' αλουλούδα.
- Μάης άβροχος, χρονιά εύτυχισμένη.
- Μάης άβροχος, τραγητής χαρούμενος.
- Σάν έτρεπε δεν έβρεχε και το Μάη χιόνιζε.
- Τόν Μάη βάζε σιγά, τόν Αύγουστο χρασί.
- Μαθημένο είν' τ' άρνι να κουρεύεται το Μάη.
- Το Μάη πίνε το νερό, το Θεριστή το Ξεϊδι, τόν Άλωνάρη το κρασί να γίνης παλληκάρι.

—ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΡΩΣΣΟΥΣ

- Ο Ρώσσοσ αν δεν μαστιγωθή, δεν γίνεται άνθρωπος.
- Εύσε του Ρώσσοσ το βερνίκι και θα βοήσ από κάτω τόν Τάρταρο.
- Γερμανική ή Γαλλική
- Αν δεν αφήσεις το Ρώσο να πεθάνη, δεν θα σ' αφήση εκείνος να ζήσης.
- Γερμανική ή Γαλλική
- Το Ρώσοσ χιλίες φορές και αν τόν πλύνεις, τ' α μάτια του πάλι γαλανά θα μείνουν.
- Ούγγρικη ή Πολωνική
- Μέσα στην ψυχή του Ρώσοσ φαυλάζουν τρεις Έβραιοι: ο ταγκούνης, ο ύποκριτής κι' ο δουλοπρεπής.
- Πολωνική ή Γερμανική

—ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΝΑΥΤΙΚΟΥΣ

- Κι' ο καλύτερος ναυτικός μορφε να πέση στην Ξέρα, όταν είνε σκοτάδι.
- Αγγλική ή Γαλλική
- Όταν το καράβι το κυβερνάν οι ναύτες, δουλιάζει γρήγορα.
- Αραβική ή Γερμανική

—ΓΙΑ ΤΗ ΡΩΜΗ

- Όλοι οι δρόμοι πάνε στη Ρώμη.
- Ιταλική ή Γαλλική
- Όποιος θέλει να ζήση στη Ρώμη, δεν πρέπει να μαλώνη με τόν Πάπα.
- Γαλλική ή Γαλλική
- Κάλλιο να είμαι πρώτος σ' ένα μικρό χωριό, παρά δεύτερος μέσα στη Ρώμη.
- Καϊσαρική ή Γαλλική
- Όπου είν' ο Πάπας, εκεί είνε και η Ρώμη.
- Γαλλική ή Γαλλική
- Όταν βρίσκεσαι στη Ρώμη, κάνε δ,π κάνουν κι' οι Ρωμαίοι.
- Γερμανική ή Γαλλική

ΝΑ ΓΙΑ ΜΑΝΘΑΝΕΤΕ

ΚΑΙ ΝΑ ΔΙΑΣΚΕΔΑΖΕΤΕ

—Στην Ούγγαρία ψηφίστηκε κι' εφαρμόστηκε τελευταία ένας νόμος, διά του οποίου απαγορεύεται στις έφημερίδες ν' αναγράφουν ειδήσεις, σχετικές με αυτοκτονίες. Κι' αυτό, λόγω των αλληλεπλήλων αυτοκτονιών που σημειώθηκαν τόν τελευταίο καιρό στη χώρα των Μαυράων.

—Κατά το τελευταίο τρίμηνο έγινε στα Άμερικανικά βυροσθεψεία καταργασία 500 χιλ. δερμάτων κροκοδείλων, 1 εκατομ. σαυρών και Ισαριθμών δερμάτων μεγάλων φειδιών.

—Η έμπορική άξια των δερμάτων αυτών ύπολογίζεται σε 15.000.000 δολάρια.

—Η μεγαλειότης Ιστορία που έχει δημοσιευθεί ως σήμερα, είνε η Ιστορία της Άμερικανικής Έπαναστάσεως.

—Η Ιστορία αυτή έξεδόθη με δαπάνες της Άμερικανικής Κυβερνήσεως και αποτελείται από είκοσι τόμους, άπ' τους άποίους ο καθένας έχει 1.000 σελίδες.

—Όλοι οι τόμοι του έργου αυτού καταλαμβάνουν έκτασι τριάντα ποδών και ζυγίζουν 200 οκάδες.

—Στο Βάκεφιλντ της Άγγλίας βρίσκεται η πιο πρωτότυπη και ύποδειγματική φυλακή.

—Οι φυλακισμένοι κατάδικοι έχουν στη διάθεσί τους βιβλιοθήκες, κινηματογράφο, ραδιόφωνο και είδικά γήπεδα για να επιδίδονται στον άθλητισμό. Δεν τους λείπει, με άλλους λόγους, τίποτε.

—Πριν παντρευτεί ένας Πυγμαίος της Νέας Γουινέας, είνε ύποχρεωμένος να δεχθή από τη μέλλουσα σύζυγό του τόσους ραβδισμούς, όσα είνε και τ' α χρονία της ηλικίας του!

—Μέ την... προγαμιαία αυτή διαρεά, οι Πυγμαίοι θέλουν ν' αποδείξουν την τυφή άφοσίωσι και ύπόταγή τους στις γυναίκες των!

—Ο άρχαιότερος και μεγαλιέτερος εκδοτικός οίκος της Ευρώπης είνε ο Οίκος Άσέτ, στο Παρίσι.

—Ιδρύθηκε το 1825 κι' έχει σήμερα 55 ύποκαταστήματα μέσ' στο Παρίσι, 1750 ύποπρακτορεία σ' όλη τη Γαλλία και χιλιάδες άντιπροσώπους σ' όλο τόν κόσμο.

—Ο άριθμός των άντιτύπων των έφημερίδων, περιοδικών και βιβλίων που έκδιδει έτησίως, φτάνε περίπου τα 23.000.000.

—Στις Ίνδιες πρόκειται προσεχώς να γίνω η πρώτες δοκιμές ενός νέου ναρκωτικού αερίου.

—Ένα αεροπλάνο θα πετάξη πάνω άπ' τη ζούγκλα της Βεγγάλης και θα ρίξη το ναρκωτικό αυτό αέριο, το οποίο —όπως ύπολογίζεται— θα προκαλήσι στα θηρία ύπνο τουλάχιστον είκοσιτεσσάρων ώρών.

—Οι κληνγοί θα μπορούν έτσι να συλλάβουν όσα θηρία θέλουν, έχοντας όλο τόν άπαιτούμενο καιρό να τ' α μεταφέρουν και να τ' α κλείσουν σε κλουβιά, μέχρι της άφικτισέως τους.

—Ένας Γερμανός στατιστικολόγος ύπολόγισε ότι, σε περίπτωση έκρηξεως διεθνούς πολέμου, όλα τ' α πολιτισμένα κράτη του κόσμου θα παρατάξουν 113.250.000 στρατιώτες.

—Αν όλοι αυτοί οι στρατιώτες —λέγει ο Γερμανός στατιστικολόγος— παρετάσσοντο ο ένας κατόπι του άλλου ή γραμμή που θα σχηματίζαν, θα ήταν έξη φορές μεγαλιέτερη από την περιφέρεια της Γης.

—Ο καταρράκτης της Γιερόλπα, του ποταμού Σαραβάκ των Ίνδιών είνε μεγαλιέτερος του Νιαγάρα.

—Τ' α νερά του καταρράκτου αυτού πέφτουν από ύψος 425 μέτρων, ενώ του Νιαγάρα από 275 μέτρων.

—Σύμφωνα με μιά τελευταία στατιστική, κατά τόν περασμένο χρόνο, έγιναν στη Γερμανία κλοπές διαφόρων άντικειμένων, συνολικής άξιας 235.000.000 μάργων.

—Η ίδια στατιστική άναφέρει, ότι κατά το αυτό χρονικό διάστημα διεκράχθησαν 723 φόννοι, 412 ληστείες και 1374 έμμερημοί.

—Στο Λονδίνο καταναλίσκονται έτησίως 200.000 τόννοι ψαριών.

—Στη Νέα Υόρκη έπεγατάθη πρό μηνός η κατασκευή του μεγαλιέτερου γκαράζ του κόσμου, στο οποίο μπορούν να χωρέσουν 12.725 αυτοκίνητα!

—Σε πολλές έπιπυδινες Άγγλικές άσπες έχουν τοποθετηθεί μεγάφωνα, για να ειδοποιούνται τ' α πλοία έν περιπτώσει άμήχλης.

—Τ' α μεγάφωνα αυτά άκούγονται σε άπόστασι τεσσάρων ναυτικών μιλίων.

—Έγινον πρό μηνός στη Φραγκφούρτη τ' α πειράματα ενός νέου συστήματος αυτοκινήτου, ο μοτέρ του οποίου κινείται διά της καύσεως πυρίτιδος.

—Η νέα αυτή έφευρεσι έπιτρέπει στο αυτοκίνητο ν' άναπτύξη ταχύτητα 400 χιλιομέτρων την ώρα!

Ο ΣΥΛΛΕΚΤΗΣ

